

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΔΑΟΥΛΑ

(Αληθινή ιστορία)



ΙΑ μακρὰ νύχτα χειμωνιάτικη, μού διηγήθηκαν στη Γουμένιτσα την παρακάτω ιστορία :

— Ένα πρωί, επί Τουρκοκρατίας στη Θεσσαλονίκη, όταν έβραζε ο άγων των Έλληνοβουλγαρικών σωμάτων, παρουσιάστηκε στο γραφείο του τότε Προξένου της Ελλάδος, εκεί, Κορομηλά, ένας ισχνός, κίτρινος, δυστυχισμένος, κακοντυμένος, πεινασμένος και έλεινός, μόλις στεκόμενος στα πόδια του, άνθρωπος και τού ειπε :

— Είμαι ο Δαούλας. Έκαμα ένα μεγάλο κακούργημα στην Αθήνα κι έφυγα ! Είμαι φθισικός και θά πεθάνω ! Το έγκλημα τὸ έκαμα, γιατί είχα λόγους μεγάλους νά τὸ κάμω ! Πρίν πεθάνω όμως, θέλω γιά νά εξαγνίσω και τὸ κακούργημά μου, νά προσφέρω τίς τελευταίες μου ημέρες στην πατρίδα ! Χρησιμοποιήστε με, κύριε Πρόξενε, όπως θέλετε, στείλτε με στο παιδί επικίνδυνο σημείο ! Ανανθέστε μου τήν παιδί ακατόρθωτη αποστολή. Εμπιστευθήτε σε μένα, Πρόξενε !...

Τὸ έγκλημα του Δαούλα, είχε συνταράξει όλην τήν αθηναϊκή, τότε κοινωνία.

Αγαπούσε παράφορα ένα κορίτσι. Τὸν αγαπούσε και αυτή τρελλά. Τήν ζήτησε εις γάμον, τὸν την άρνήθηκαν γιατί ήταν φθισικός και τήν βίασαν νά πάρη έναν άλλον. Τήν νύχτα τὸν γάμων ὁ Δαούλας μανιακός ἀπὸ τὸν πόνο και τήν ἀπελπισίαν του, συνέλαβε τήν μεγάλην εκδίκησή του. Παρήγγειλε σ' ένα Αθηναϊκό ζαχαροπλαστείο μιά τούρτα, τήν παραγγέμισε δηλητήριο, και με μιά ψευτική κάρτα, ἐνός οικογενειακοῦ τῆς νύφης φίλου, πού έλειπε, ἀπ' τὰς Αθήνας τήν έστειλε, γαμήλιο δώρο, τὸν ευτυχισμένων νεονύμφων. Έτσι νύφη και γαμβρός, ἀντι νύχτας γάμου, ἐκοιμήθησαν τήν ἀπεραντή νύχτα τὸν θανάτου. Επίσης φαρμακωθήκανε και πέθαναν, και οι γονεῖς τῆς νύφης και πολλοί ἀπὸ τὸς συμπεθέρους !...

Κάθε άλλος γνήσιος Έλληνας, ἀν τὰ άκουγε αυτά, ἐντός του Προξενείου, θά συναλάμβανε τὸν Δαούλα και θά τὸν έστειλε δεμένο στην Ελλάδα νά ικανοποιηθουν οι νόμοι και νά γεμίσουν μικρόβια σι φυλακές...

Ὁ Κορομηλάς όμως ήταν εξαίρετικός Έλληνας και σκέφθηκε νά τὸν χρησιμοποιήσει. Είπαμε πὸς έβραζε ὁ ἑλληνοβουλγαρικός άγων τότε στην Μακεδονία, και ἡ περιφέρεια τῆς Γουμένιτσας έφευγε ἀπὸ τὰ χέρια μας. Μετά τὸ μαρτύριο και τὸν άγριο σκοτασμό, τὸν έπιλοχία Πίτσουλα, πού είχε πάει, δῆθεν, ὡς δάσκαλος ἐκεῖ, οἱ Έλληνες ἐμαζευθήσαν. Οργιζε ἐκεῖ πέρα ὁ Βούλγαρος Ἀποστολάφ. Εφάνηκαν ἐκεῖ και σώματα ἑλληνικά, αλλά περιουσιζήσαν σ' ἀνεκδικήσεις. Τούτο έκαμε τὸς προκρίτους Έλληνας τῆς πόλεως νά συνθηκολογήσουν με τὸς Βουλγάρους. Ὡρισαν ημέρες, κατά τίς ὁποῖες οἱ Βούλγαροι κομιτατζήδες θά ήταν ἀνενολήτως δεκτοί στη Γουμένιτσα και ἡμέρας πὸς θά έμπαιναν στην πόλι οἱ Έλληνες ἀντάρτες ! Βασίλευε όμως ἐκεῖ ὁ Ἀποστολάφ.

Έτσι ήταν τὰ πράγματα όταν μιά μέρα, πού ὁ Ἀποστολάφ ήταν

νά μοῖ ἀκόμη περισσότερο τὸν άνδρα μου... Κι' ἐγὼ γιά νά τὸν παρηγοήσω, τὸν έβραζα σὸ ἀδύνατό του μυαλό του τὴν ιδέα νά γίνη άντρας μου όταν έμεινα χήρα...

— Είχε δεχθεῖ νά σκοτώσῃ τὸν άνδρα σας ;

— Ναι. Ἀπλάθ τὸ είχε ἀποφασίσει μόνος του.

— Κι' ἀπόψε, ἀπόψε τι συνέβη ;

— Μετά τὸ γεῦμα... γιά νά εἰρωνευθῶ τὸν σύζυγό μου τὸν είπα ὅτι ὁ Γιάννης θά ἐρχόταν... Και μ' ἐπίστεψε... Ἦλθε σιγά σιγά ὁ δαυτιό μου άνοιξε, τὴν πόρτα κι' ἐπυροβόλησε ! Ὁ Γιάννης ἐπυροβόλησεν ἐπίσης ἀπὸ τὴν κάμαρα. Ἦταν ένας διπλὸς τρομερὸς πυροβολισμός. Σκοτώθηκαν κ' οἱ δύο !...

— Και οἱ ὑπάρχει τι έκαμαν, τι είπαν ;

— Ὅλοι οἱ ὑπάρχει έλειπαν. Τὸς είχε στείλει ὁ βαρώνος με τὸ ἀποκίντω σιτὴν πόλι, σὲ κάποιο ἱπποδρόμιο...

Μόνη τότε άνάμεσα σὲ δυὸ νεκρὸς, κατελήφθην ἀπὸ τρομερὸ φόβο... Εφῶγα σάν τρελλή, και ἦρθα ἐδῶ. Δέν μορχειτε παρά νά τὸ πῆτε ἀπὸ σιτὴν άνάκριον...

— Ένας μάρτυς πρέπει νά λέγη ὅλη τὴν ἀλήθεια, κυρία...

— Ὅθ πῆτε λοιπὸν ὅλα ὅσα σὰς είπα ; Κι' ὅτι κλεισθήκα μαζί σας σ' αὐτὸ τὸ σαλόνι ; Κι' ὅτι ἦπα μαζί σας σαμάνια, και αὐτὸ ἀκόμη, και αὐτὸ ;

Και με μιά ἀπόκριση κίνησι ἡ διαβολικὴ γυναίκα βρέθηκε σιτὴν ἀγκαλιὰ τῶ Ριζάρδου Χέκ...

(Μετάρφρασις)

με τὰ παλληκάρια του, σ' ένα καφενείο τῆς Γουμένιτσας και μεγαληγορούσε, άνοιξε ἡ πόρτα και μπήκεν ένας άνθρωπος, σάν Ισκιος, άρροστος άνθρωπος, πού κανένας δέν τὸν πρόσεξε. Έκάθησε σὲ μιά γωνιά, ἦπε ένα τσάι και έπειτα πήδησε ξαφνικά πρὸς τὸ μέρος του Ἀποστολάφ, τὸν κατέφερε δυὸ γερούς μπάτσους σὸ πρόσωπο και έπειτα τραβώντας τὸ πιστόλι του τ' ἀκούμπησε σὸ μέρος τῆς καρδιάς τὸ ἀρχικομιτατζή.

— Μὴν κουνήσῃς, τὸν ειπε, γιατί σ' έφαγα !

Οἱ Βούλγαροι κομιτατζήδες σηκωθήσαν και ἔρπαξαν τὰ ὄπλα τους.

— Ένας ἀν με γγίξῃ, χάθηκες !

Ὁ Ἀποστολάφ τὸς ειπε νά μὴν κινήθουνε.

— Τί θέλεις ; ρώτησε έπειτα τὸν άγνωστο πού δέν ήταν παρὰ ὁ Δαούλας.

— Νά μὴν ξαναπατήσετε ἑδῶ πέρα ! Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου, πὸς τώρα δέν θά σὲ χαλάσω... Νά διατάξῃς όμως τὰ παλληκάρια σου, νά φύγουν ἀπὸ τὴν πόλι. Έμπρός, μάς, ὅσο νά πῶ τὸια νάχουν φύγει. Ένα... Δύο...

Ὁ Ἀποστολάφ διέταξε και οἱ κομιτατζήδες έφυγαν.

Μόλις τὰ παλληκάρια άνεβήσαν κατά τὸ βουνὸ τῆς Κρίθης, ὁ ασθενικός ἐκεῖνος άνθρωπος τραβήξε τὸ πιστόλι ἀπὸ τὴν καρδιά τὸ ἀρχικομιτατζή.

— Τράβα τώρα και σὺ, τὸν ειπε, και ἀν ξαναπατήσῃς ἐδῶ, δέν θά γλυτώσῃς ἀπὸ μένα !...

Απὸ τότε κομιτατζῆς δέν φάνηκεν στη Γουμένιτσα και οἱ Βουλγάρους τρομοκρατηθήσαν.

Σὲ λίγες μέρες έβγαλε μιά ἐγκύκλιο πού έλεγε τὸς Βουλγάρους :

— «Γιά κάθε Γιάννη, πού θά σκοτώνετε, θά σκοτώνω τρεῖς Βάνηδες, γιά κάθε Δημήτρη, θά σκοτώνω πέντε Τούσηδες, γιά κάθε Χρήστο δυὸ Ἴτσοι δέν μοῦ φθάνουν, γιά κάθε Κωνσταντίνο ἑξη Τράϊκοι και οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁ άρχηγός ὄλων ἐδῶ Δαούλας».

Έτσι βασίλευε ἡ ειρήνη στη Γουμένιτσα και οἱ Έλληνες άρχισαν νά πέρουν θάρρος.

Μά οἱ Βούλγαροι δέν ἤσυχάζαν.

Κομιτατζήδες δέν τολμοῦσαν πειά νά φέρουνε, αλλά έκαναν ειρηνικές ἐπιθεσεις σοβαρές. Πλησίαζε σὸ μεταξὺ ἡ γιορτὴ τὸν Μεθοδίου και Κυρίλλου. Οἱ Βούλγαροι ἀποφασίσαν νά τὴν γιορτάσουν με κομπή, πηγαίνοντας ἐν σώματι σιτὴν δοξολογία. Ὁ Δαούλας τὸς παρήγγειλε, νά μὴν λειτουργήσουν ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν, γιατί θά... δυσαρνηθῆ. Έκεινὸς ἀποφασίσαν νά τὸν παρακούσουν. Τότε κ' αὐτὸς συλλαμβάνει ένα μεγάλο σέγαδι, πού δέν τὸ ειπε σὲ κανένα, πέρα μόνον σὲ έναν ὀρθὸς προκρίτους τὸν χωριστὸ, Έλληνα δοκιμασμένον και καλόν.

Έμάζευσαν λοιπὸν κάποια παλληκάρια του, με πολλές χειροβομβίδες, τὸ καθένα και τὰ έκρυψε, νύχτα, σὲ γύρω τῆς ἐκκλησίας σιτία πού ἦσαν Έλληνικά. Δέν τὸς ειπε τί θά κάνουν, αλλά τὸς συνέταξε νά κἀμουν ὅ, τι θά έκανε και αὐτὸς, όταν τὸς σφύριζε ένα σφύριγμα συνθηματικό, πού είχαν.

Σκοπὸς του ήταν νά ξεπαστρέψῃ ὄλους τὸς Βουργάρους, όταν θά πῆγαιναν ἐν σώματι στὸν ναὸ !...

Σήμερως ἡ ἡμέρα, οὔτε καμπάνες όμως χτύπησαν σιτὴν ἐκκλησία, οὔτε ψυχὴ φάνηκε σὸ δρόμο. Ὁ Δαούλας ἐκατάλαβε. Ὁ πρόκριτος, φοβούμενος τὰ ἐπακόλουθα, τὸν πρόδωσε τὸ σέγαδι του. Διέλυσε τὰ παλληκάρια του τότε και κατέβηκε σιτὴν πλατεία. Νά ὁ πρόκριτος ὁ ἑλληνας, πού ἐρχόταν γιά νά τὸν χαιρετήσῃ.

Ὁ Δαούλας δέν τὸν μίλησε, τὸν πλησίασε μόνάχα, τὸν κατέφερε δυὸ ἡχηροῦς φοβόσκους σὸ πρόσωπο και σιγά-σιγά, ἐτραβήξεν ὄξω ἀπὸ τὴν πόλι, βαδίζοντας άργά και μεγαλόβρεπα, σάν πικραμένος βασιλιάς. Απὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ δέν ἐφάνηκε πειά σιτὴ Γουμένιτσα οὔτε κανεῖς τὸν εἶδε πειά οὔτε άκουσε γιά αὐτὸν κανένας !

Ένα μυστήριον μένει τὸ τέλος του ἀκόμα ἐκεῖ πάνω !...

Και κάθε ένας περιμένει, ἀκόμα, τώρα ἀπὸ κάποιο νά τὸν δῇ !...

Αὐτὴ τὴν ιστορία μοῦ διηγήθηκαν ένα βράδυ τὸν χειμῶνα, ἀπάνω σιτὴ Γουμένιτσα, ἐνῶ ἔξω έβραζε και τὸ νερὸ κυλούσε, με ένα ἦχο ἀπαλό, σάν ψυχὴ πού πονεμένη ἐκλαιγε, μέσα σιτὴν ἔρημὸ και σὸ σκοτάδι...

Ὁ Μακεδονικός

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟΝ

«ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ»

Αληθινή κατάκληξις